

ROMÂNIA

CONSILIUL JUDEȚEAN ARAD

310003 - Arad, strada Corneliu Coposu, nr. 22

Tel. 0040-357-731100

<http://www.cjarad.ro>

ISO 9001

LL-C (Certification)

Fax. 0040-357-731280

consiliul@cjarad.ro

***Ghid de bune practici pentru
implementarea codului de conduită
pentru prevenirea corupției
profesionale la nivelul C.J. Arad***

Cuprins

Cap. 1. Importanta eticii în administrația publică.....	4
Cap. 2. Principii și valori	5
Cap. 3. Dreptul la tratament egal.....	6
Cap. 4. Cunoașterea normelor deontologice	7
Cap. 5. Valorile morale, profesionale și principii	11
Cap. 6. Faptele de corupție.....	12
Cap. 7. Asigurarea unui serviciu public de calitate	14
Cap. 8. Evitarea conflictului.....	15
Cap. 9. Conflict de interese și incompatibilități.....	16
Cap.10. Pantouflage	19
Cap.11. Protecția personalului care semnalează încălcări ale legii	21

Cap. 1. Importanța eticii în administrația publică

Funcționarii publici au nevoie de etică din următoarele motive:

1. Deciziile administrative sunt luate de către persoane în poziție de încredere publică.
2. Funcționarii publici își exercită profesia în instituții care, în principiu sunt fondate pe valori ca: autoritate, raționalitate și eficiență pentru viața cetățenilor.
3. Instituțiile publice există într-un mediu politic care are politici, valori și scopuri conflictuale.
4. Funcționarii publici sunt cei care caută strategii și mijloace de transfer în practică a politicilor publice.
5. Într-un mediu politic democratic, funcționarii publici sunt cei care trebuie să practice și mențină valori de tipul: libertate individuală, egalitatea, dreptatea, participarea, responsabilitatea pentru exercitarea drepturilor constituționale, corectitudinea, descentralizarea, respect pentru demnitatea persoanei.

Cap. 2. Principii și valori

Principiile care stau la baza exercitării funcției publice sunt:

- a) principiul legalității;
- b) principiul competenței;
- c) principiu performanței;
- d) principiul eficienței eficacității;
- e) principiul imparțialității și obiectivității;
- f) principiul transparenței;
- g) principul responsabilității în conformitate cu prevederile legale;
- h) principul orientării către cetățean;
- i) principul stabilității în exercitarea funcției publice;
- j) principul bunei-credințe în sensul respectării drepturilor și îndeplinirii obligațiilor reciproce;
- k) principul subordonării ierarhice.

Cele 4 valori care stau la baza orientării etice și principiile corespondente sunt: **responsabilitate, profesionalism, integritate și transparență.**

a) Principiul responsabilității

Personalul și colaboratorii MMPS trebuie să se asigure că, prin modul în care îndeplinesc atribuțiile de serviciu sau desfășoară orice altă activitate profesională legată de aceste atribuții, respectă interesul public, interesele legitime și drepturile cetățenilor și nu afectează demnitatea și integritatea acestora.

b) Principiul profesionalismului

Toate atribuțiile de serviciu care revin personalului și colaboratorilor MMPS trebuie îndeplinite cu maximum de eficiență și eficacitate, conform competențelor deținute și în cunoștință de cauză în ceea ce privește reglementările legale.

c) Principiul integrității

În orice situație, personalul și colaboratorii Ministerului trebuie să adopte un comportament bazat pe respect, imparțialitate, onestitate, egalitate de șanse și nediscriminare, deschidere și diligență față de cetățean și fără ingerințe care să afecteze interesul public, interesele legitime și drepturile cetățenilor ori prestigiul instituțional.

d) Principiul transparenței

Personalul și colaboratorii MMPS trebuie să promoveze guvernarea deschisă către cetățean, să asigure accesul neîngrădit la informațiile de interes public, dar în același timp să protejeze informațiile cu caracter confidențial de care sunt responsabili ori de care au luat la cunoștință.

Cap. 3. Dreptul la tratament egal

- ARTICOLUL 414** Dreptul de a fi informat
- ARTICOLUL 415** Dreptul de asociere sindicală
- ARTICOLUL 416** Dreptul la grevă
- ARTICOLUL 417** Drepturile salariale și alte drepturi conexe
- ARTICOLUL 418** Dreptul la asigurarea uniformei
- ARTICOLUL 419** Durata normală a timpului de lucru
- ARTICOLUL 420** Dreptul de a fi ales sau numit într-o funcție de autoritate sau demnitate publică
- ARTICOLUL 422** Dreptul la un mediu sănătos la locul de muncă
- ARTICOLUL 423** Dreptul la asistență medicală, proteze și medicamente. Funcționarii publici beneficiază de asistență medicală, proteze și medicamente, în condițiile legii.
- ARTICOLUL 424** Dreptul la recunoașterea vechimii în muncă, în specialitate și în grad profesional
- ARTICOLUL 426** Drepturi ale membrilor familiei funcționarului public, în situația decesului acestuia)
- ARTICOLUL 427** Dreptul la protecția legii
- ARTICOLUL 428** Dreptul de a fi despăgubit pentru prejudiciile materiale suferite din culpa autorității sau instituției publice

Cap. 4. Cunoașterea normelor deontologice

4.1 Cod etic / deontologic / de conduită

Valorile etice și principiile general acceptate privind conduita sunt încorporate în coduri de conduită. În general, codul de conduită reprezintă un set de reguli adoptat în mod voluntar de grupul căruia se adresează și nu este obligatoriu ca acesta să prevadă sancțiuni specifice pentru încălcarea regulilor prevăzute. Codurile de conduită pot viza grupuri sau instituții foarte diverse, de la categorii profesionale până la companii sau instituții publice. Pentru sectorul public, considerând că aceste coduri reprezintă mai mult o reflectare a înțelegerii politice a valorilor etice, a căror aplicare în instituțiile publice este așteptată de către societate, codurile de conduită joacă un rol important în dezvoltarea unor atitudini, practici și proceduri, care să îmbunătățească calitatea guvernării. La nivel european, în domeniul administrației publice se pot evidenția **Codul European al Bunei Conduite Administrative și Recomandarea nr. 10/2000 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind Codul de conduită pentru funcționarii publici**. La nivel național, cadrul legal general privind codurile de conduită este asigurat prin **O.U.G. nr. 57/2019** privind Codul administrativ. Art. 368 reglementează principiile aplicabile conduitei profesionale atât funcționarilor publici, cât și personalului contractual din administrația publică.

Îndatoririle funcționarilor publici prevăzute expres în Codul administrativ sunt formulate în legătură cu:

- respectarea Constituției și alegerilor;
- profesionalismul și imparțialitatea;
- exercitarea libertății de exprimare
- asigurarea unui serviciu public de calitate;
- loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice;
- informarea autorității sau instituției publice cu privire la situația personală generatoare de acte juridice;
- interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică;
- interdicția de a folosi atribuțiile funcției în alte scopuri decât cele prevăzute de lege;
- îndeplinirea atribuțiilor;
- limitele delegării atribuțiilor;
- păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea;
- interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje;
- utilizarea responsabilă a resurselor publice;
- subordonarea ierarhică;
- limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri;
- respectarea regimului juridic al conflictului de interese;
- activitatea publică;
- conduita în relațiile cu cetățenii;
- conduită în cadrul relațiilor internaționale;
- obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor;
- respectarea regimului privind sănătatea și securitatea în muncă.

Cu toate că O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ este în vigoare din 5 iulie 2019, sunt încă multe coduri de conduită elaborate în cadrul unor instituții publice în temeiul O.S.G.G. nr. 600/2018 ce fac referire la Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici și Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, legi abrogate prin art. 597 alin. (2) lit. k) și l) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Esența prevederilor celor două legi abrogate a fost preluată, într-o abordare îmbunătățită, în Codul administrativ; este, însă necesară adaptarea codurilor de conduită elaborate anterior adoptării Codului administrativ la noile reglementări.

Procesul de coordonare și controlul normelor de conduită și pentru personalul contractual sunt reglementate de prevederile art.558 alin. (1) și (2) din Codul administrativ. În conformitate cu prevederile acestui text de lege, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a coordona, controla și monitoriza respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii și a legislației specifice aplicabile. Normele de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice.

De asemenea, art.6 din anexa la H.G. nr.991/2005, pentru aprobarea Codului de etică și deontologie al polițistului, prevede că principiile care guvernează conduita profesională a polițistului sunt următoarele:

- a) **legalitatea** în exercitarea atribuțiilor sale polițistul este obligat să respecte legea, precum și drepturile și libertățile constituționale ale persoanelor;
- b) **egalitatea, imparțialitatea și nediscriminarea** în îndeplinirea atribuțiilor profesionale polițistul aplică tratamente egale tuturor persoanelor, luând aceleași măsuri pentru situații similare de încălcare a normelor protejate de lege, fără a fi influențat de considerente etnice, de naționalitate, rasă, religie, opinie politică sau de orice altă opinie, vârstă, sex, orientare sexuală, avere, origine națională, socială sau decurgând din orice altă situație;
- c) **transparența** constă în deschiderea pe care polițistul trebuie să o manifeste față de societate în limitele stabilite de reglementările polițienești;
- d) **capacitatea și datoria de exprimare** reprezintă posibilitatea polițistului de a analiza situațiile profesionale pe care le întâlnește și de a-și exprima punctul de vedere, potrivit pregătirii și experienței sale, pentru a îmbunătăți calitatea și eficacitatea serviciului polițienesc cu privire la acestea;
- e) **disponibilitatea** presupune intervenția polițistului în orice situație în care ia cunoștință despre atingerea adusă vreuneia dintre valorile apărute de lege, indiferent de momentul constatării acesteia, capacitatea de a asculta și de a rezolva problemele celor aflați în dificultate ori de a îndruma către alte autorități cazurile care se situează în afara competenței ori atribuțiilor sale;
- f) **prioritatea interesului public** se manifestă prin aceea că pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale polițistul acordă prioritate realizării serviciului în folosul comunității;
- g) **profesionalismul** presupune aplicarea corectă și responsabilă a cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- h) **confidențialitatea** determină obligația polițistului de a garanta securitatea datelor și informațiilor obținute în exercitarea autorității conferite de lege;
- i) **respectul** se manifestă prin considerația pe care polițistul o acordă persoanelor, colegilor, superiorilor, subordonaților, drepturilor și libertăților acestora, instituțiilor, legilor, valorilor sociale, normelor etice și deontologice;
- j) **integritatea morală** presupune adoptarea unui comportament conform normelor etice acceptate și practicate în societate;
- k) **independența operațională** constă în îndeplinirea atribuțiilor și misiunilor potrivit competențelor stabilite pentru nivelul ierarhic pe care îl ocupă în cadrul poliției, fără imixtiunea ile-

gală a altor polițiști, persoane sau autorități;

- l) loialitatea** se exprimă prin atașamentul față de instituție și valorile promovate de aceasta, adăziunea conștientă manifestată de către polițist, din proprie inițiativă, față de obiectivele instituției, respectul față de ierarhia instituției, onestitate în relațiile interpersonale, respectul față de adevăr și dreptate, conștiinciozitate în îndeplinirea atribuțiilor, respectarea angajamentelor asumate, asigurarea confidențialității informațiilor obținute în procesul muncii.

Tot la nivelul Ministerului Afacerilor Interne a fost adoptat și Ordinul nr. 1489/2006 pentru aprobarea Codului de etică și deontologie a personalului din Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și din structurile subordonate care, pe lângă o serie de principii similare cu cele enunțate mai sus, prevede la art. 7 și un set de obligații ferme, respectiv:

- a) să se conformeze dispozițiilor legale referitoare la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, inclusiv celor ce privesc interzicerea și/sau restrângerea exercitării unor drepturi;
- b) să fie loial față de instituția în care lucrează și să apere în orice situație prestigiul acesteia;
- c) să nu solicite și/sau să nu accepte, în mod direct sau indirect, bani, cadouri, favoruri, servicii sau alte avantaje ce îi sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care are relații de serviciu și să respingă ferm orice promisiune care ar putea influența imparțialitatea și corectitudinea în luarea unor decizii ori ar putea determina efectuarea unei operațiuni necuvenite în favoarea ofertantului;
- d) să nu se prevaleze de informații și date la care are acces datorită serviciului, pentru a desfășura, el însuși sau prin intermediul altor persoane cărora le sunt aduse la cunoștință;
- e) să nu realizeze acte și fapte susceptibile de a produce efecte juridice sau de a genera orice alte consecințe care ar afecta interesul instituției;
- f) să nu permită utilizarea numelui ori a imaginii proprii, precum și a instituției în care este încadrat, în acțiuni publicitare, directe sau mascate, pentru promovarea unei activități comerciale;
- g) să promoveze o imagine corectă a țării și a instituției pe care o reprezintă, în cadrul organizațiilor internaționale, instituțiilor de învățământ, conferințelor, seminațiilor și al altor activități cu caracter internațional;
- h) să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol, să nu încalce legile și obiceiurile țării gazdă și să nu exprime opinii personale defăimătoare privind aspectele naționale sau disputele internaționale, în cazul deplasărilor în străinătate;
- i) să nu desfășoare activități ce generează ori ar putea genera conflict de interese sau care intră în contradicție cu responsabilitățile oficiale;
- j) să fie imparțial și să respecte principiul nediscriminării pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență religioasă sau altele asemenea;
- k) să comunice în timp util șefilor ierarhici și autorităților în drept orice încălcare a legii de care a luat cunoștință în timpul sau în legătură cu serviciul;
- l) să nu primească direct cereri sau petiții a căror rezolvare intră ori ar putea să intre în competența sa, să nu discute direct cu petenții, cu excepția cazului în care i s-au stabilit în mod oficial asemenea atribuții, și să nu intervină pentru influențarea soluționării acestor cereri;
- m) să susțină cu demnitate și competență drepturile și interesele legitime ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, ale structurilor din subordinea sa, precum și ale personalului acestora, cu respectarea confidențialității, în întreaga sa activitate; aceasta nu trebuie interpretată ca o derogare de la obligația legală de a furniza informații de interes public, în condițiile legii;
- n) să asigure folosirea timpului de lucru, fondurilor financiare și a bunurilor publice exclusiv

pentru desfășurarea în mod eficient a activităților aferente funcției, să ocrotească patrimoniul instituției și să evite producerea oricărui prejudiciu acestuia;

- o)** pe timpul îndeplinirii misiunilor specifice, să acorde o atenție deosebită protecției unor categorii speciale sau vulnerabile ale populației, cum ar fi: copiii, femeile, bătrânii, persoanele cu dizabilități;
- p)** să poarte, după caz, însemnele distinctive, uniforma și, respectiv, echipamentul prevăzut de lege pentru a fi protejat și recunoscut cu ușurință pe timpul misiunilor și să-și declare întotdeauna identitatea atunci când intră în contact cu alte persoane în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor;
- q)** în îndeplinirea unor misiuni în cooperare cu alte structuri ale Ministerului Administrației și Internelor, să aibă în vedere respectarea, după caz, și a regulilor de conduită specifice respectivelor structuri;
- r)** să respingă cu fermitate și neechivoc tentativele de corupere sau de influențare, exercitate de terțe persoane asupra sa, în scopul de a nu-și îndeplini atribuțiile de serviciu în strictă conformitate cu prevederile legale, cel în cauză având obligația să-și informeze de îndată șeful ierarhic despre asemenea tentative.

Cap. 5. Valorile morale, profesionale și principii

VALORILE MORALE

Integritatea – principiu conform căruia personalului îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției publice pe care o dețin, sau să abuzeze în vreun fel de această funcție.

Loialitatea – devotamentul față de instituție în scopul îndeplinirii obiectivelor asumate atât în nume personal cât și în numele instituției.

Responsabilitatea – principiu conform căruia personalul are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu profesionalism, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

Respectul legii – supremația Constituției și a legii, personalul C.J. având îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării. Echitate

Imparțialitatea și independența, personalul C.J. fiind obligat să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

VALORILE PROFESIONALE

1. Asigurarea unui serviciu public de calitate – personalul are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor

2. Experiența și competența - o bună judecată profesională asigurată de experiența angajaților

3. Spirit de echipă – comunicare, conlucrare.

Principii etice și de conduită profesională

1. Prioritatea interesului public. Principiu conform căruia personalul are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

2. Loialitatea față de instituție. Apărarea prestigiului și abținerea de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

3. Egalitatea de tratament al cetățenilor în fața autorităților Asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorității publice, principiu conform căruia personalul C.J. are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare.

4. Profesionalism. Asigurarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

5. Imparțialitate și nediscriminare. Atitudine obiectivă și neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției.

6. Integritatea morală. Neacceptarea, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, a vreunui avantaj ori beneficiu moral sau material în vederea/în schimbul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

7. Libertatea gândirii și a exprimării. Exprimarea și fundamentarea liberă a opiniilor respectând ordinea de drept și bunele moravuri.

8. Cinstea și corectitudinea. În exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, angajații dau dovada de bună credință și acționează pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu.

9. Deschidere și transparență. Activitățile desfășurate în cadrul sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor.

Cap. 6. Faptele de corupție

1. Luarea de mită

Definiție: Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri (alin. (1), art. 289).

Pedepse: se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta. (alin. 1, art. 289)

Condiții speciale: Fapta prevăzută mai sus, săvârșită de una dintre persoanele care exercită un serviciu de interes public în înțelesul alin. (2), art. 175 Cod Penal, constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri (alin 2, art. 289).

Măsuri de siguranță: Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent. Infracțiunea de luare de mită este prevăzută la articolul 289, Titlul V Infracțiuni de corupție și de serviciu Capitolul I Infracțiuni de corupție din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare

2. Darea de mită

Definiție: Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri (respectiv în condițiile arătate în art. 289) (alin.(1), art. 290, Cod Penal).

Pedeapsa: Fapta se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (alin.(1), art. 290, Cod Penal).

Cauze de nepedepsire: 1. Fapta nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita (alin.(2), art. 290, Cod Penal). 2. Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta (alin. (3), art. 290, Cod Penal). Banii, valorile sau orice alte bunuri date se restituie persoanei care le-a dat, dacă acestea au fost date în cazul prevăzut la 1 sau date după denunțul prevăzut la 2 (alin.(4), art. 290, Cod Penal).

Măsuri de siguranță: Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent (alin.5,este prevăzută la articolul 290, Titlul V Infracțiuni de corupție și de serviciu Capitolul I Infracțiuni de corupție din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare.

3. Traficul de influență

Definiție: Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influența sau lasă să se creadă că are influența asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri (alin. (1), art. 291, Cod Penal).

Pedeapsa: Fapta se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani (alin. (1), art. 291, Cod Penal).

Măsuri de siguranță: Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent (alin. (2), art. 291, Cod Penal). Infrațiunea de trafic de influență este prevăzută la articolul 291, Titlul V Infrațiuni de corupție și de serviciu Capitolul I Infrațiuni de corupție din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare.

4. Cumpărarea de influență

Definiție: Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri (alin. (1), art. 292 Cod Penal).

Pedeapsa: Fapta se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi (alin. (1), art. 292 Cod Penal).

Cauza de nepedepsire: Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta (alin. (2), art. 292 Cod Penal).

Măsuri de siguranță: 1. Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, dacă au fost date după denunțul prevăzut mai sus (alin. (3), art. 292, Cod Penal). 2. Banii, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent (alin. (3), art. 292, Cod Penal). Infrațiunea de cumpărare de influență este prevăzută la articolul 292, Titlul V Infrațiuni de corupție și de serviciu Capitolul I Infrațiuni de corupție din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare.

Cap. 7. Asigurarea unui serviciu public de calitate

Recomandarea Consiliului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) privind îmbunătățirea comportamentului etic în serviciile publice:

- reexaminarea periodică a politicilor, procedurilor și practicilor instituțiilor publice prin care este influențat comportamentul etic în serviciile publice;
 - susținerea acțiunilor întreprinse de instituțiile publice pentru aplicarea unor norme ridicate de conduită și de prevenire a corupției;
 - incorporarea dimensiunii etice în structura gestiunii publice, în acord cu principiile serviciului public;
 - combinarea judicioasă a sistemelor de gestiune a eticii, bazate pe idealuri și sisteme fundamentate pe respectarea normelor;
 - evaluarea continuă a urmărilor reformelor gestiunii publice asupra comportamentelor etice în cadrul serviciului public;
 - utilizarea unor ghiduri proprii care favorizează gestiunea eticii în serviciul public, în scopul garantării unor înalte norme de conduită în materie de etică.
1. Normele etice aplicabile serviciului public trebuie să fie clare;
 2. Normele etice vor trebui îmbrăcate într-un cadru juridic;
 3. Purtătorii unei însărcinări publice trebuie să beneficieze de consiliere în domeniul eticii;
 4. Purtătorii unei însărcinări publice trebuie să cunoască drepturile și obligațiile referitoare la actele reprobabile;
 5. Angajamentul responsabililor politici în favoarea eticii trebuie să întărească comportamentul etic al deținătorilor de însărcinări publice și obligațiile referitoare la actele reprobabile;
 6. Procesul de luare a deciziilor trebuie să fie transparent și să fie supus controlului;
 7. Obligativitatea instituirii unor linii directoare clare privind relațiile dintre sectorul public și sectorul privat;
 8. Administratorii trebuie să promoveze comportamentul etic;
 9. Politicile, procedurile și practicile gestiunii trebuie să faciliteze un comportament conform cu etica;
 10. Condițiile de angajare în funcția publică și gestionarea resurselor umane trebuie să favorizeze un comportament conform eticii;
 11. Instituirea și operaționalizarea mecanismelor de verificare și control în cadrul serviciului public;
 12. Instituirea și operaționalizarea procedurilor și sancțiunilor în cazul comportamentului imputabil.

Cap. 8. Evitarea conflictului

Evitarea este în anumite situații necesară și se poate dovedi chiar utilă, iar alteori poate duce la escaladarea conflictului sau la degenerarea lui în ceva mult mai greu de ținut sub control. Putem vorbi despre opt tipuri de evitare care pot fi combinate și folosite cu succes dacă situația o permite.

1. **Evitarea agresivă** presupune intimidarea partenerului pentru a-l împiedica să continue. Mesajul transmis, verbal sau nonverbal, seamănă mai degrabă cu o amenințare de genul „vei regreta”.
2. **Evitarea pasivă** realizată prin întreruperea sau evitarea contactului, tăcerea, schimbarea sau evitarea subiectului sau părăsirea locului în care se află partenerul are la bază refuzul clar, explicit de a accepta conflictul.
3. **Evitarea pasiv-agresivă** este folosită de cei care provoacă, apoi abandonează lupta. Îi vom vedea răspunzând la provocare printr-o afirmație cu o încărcătură emoțională puternică, dar nu par dispuși să primească un răspuns. Ana Stoica - Constantin (2004) îi include în această categorie și pe cei care fac o plângere, dar refuză să participe la rezolvarea problemei.
4. **Evitarea prin renunțare** apare atunci când individul nu vede nicio ieșire din situația respectivă.
5. **Evitarea prin surogat** se întâmplă atunci când îi împingem pe alții în conflict, iar noi rămânem spectatori sau atunci când conflictul nu se poartă cu persoana-obiect, ci cu o alta mai puțin intimidantă. De exemplu, voi evita să mă cert cu șeful meu, care este autoritar și voi prefera, mai degrabă, să am un conflict cu secretara lui pentru că simt mai puțină tensiune în relația cu ea.
6. **Evitarea prin negare** este o strategie prin care nu recunoaștem conflictul, sperând că în felul acesta va dispărea, și minimalizăm scopul și dimensiunea lui.
7. **Evitarea prin rezolvarea prematură a problemei** vizează faza inițială și uneori poate duce la rezolvarea totală a conflictului. Alteori bulversează partenerul prin confuzia pe care o creează și permite evitarea adevăratei probleme.
8. **Evitarea prin capitulare** se face prin acceptarea unui grad mai mare de responsabilitate decât considerăm că ne revine sau capitulăm la toate «capetele de acuzare». O variantă a acestui tip, spune autoarea, poate fi prezentarea prematură și artificială a scuzelor pentru a evita ce urmează.

Cap. 9. Conflict de interese și incompatibilități

Potrivit Legii 161/19.04.2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (art.79)

- (1) Funcționarul public este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații:
- a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
 - b) participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;
 - c) interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1), conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) Încălcarea dispozițiilor alin. (2) poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Potrivit art. 80 din Legea 161/19.04.2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, incompatibilitățile privind demnitățile publice și funcțiile publice sunt cele reglementate de Constituție, de legea aplicabilă autorității sau instituției publice în care persoanele ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică își desfășoară activitatea, precum și de dispozițiile prezentului titlu.

Art. 94 - 98 și art. 111 din prezenta lege stipulează că:

Art. 94

(1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică.

(2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:

- a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;
- b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;
- c) în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ, din sectorul public sau privat, în cadrul unei asociații familiale sau ca persoană fizică autorizată;
- d) în calitate de membru al unui grup de interes economic.

(3) Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute

la alin. (2) lit. c) nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanța de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

(4) Funcționarii publici nu pot fi mandatar ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

(5) În situația prevăzută la alin. (2) lit. b), la încheierea mandatului demnitarului, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică deținută sau într-o funcție similară.

Art.95

(1) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care șeful ierarhic direct are calitatea de demnitar.

(3) Persoanele care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) sau (2) vor opta, în termen de 60 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar.

(4) Orice persoană poate sesiza existența situațiilor prevăzute la alin. (1) sau (2).

(5) Situațiile prevăzute la alin. (1) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată de către șeful ierarhic superior al funcționarilor publici respectivi, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre funcționarii publici soți sau rude de gradul I.

(6) Situațiile prevăzute la alin. (2) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată, după caz, de către primul-ministru, ministru sau prefect, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre demnitar și funcționarul public soț sau rudă de gradul I.

Art. 96

(1) Funcționarii publici pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

(2) În situația funcționarilor publici care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1), documentele care alcătuiesc dosarul profesional sunt gestionate de către autoritatea sau instituția publică la care aceștia sunt numiți.

Art 97

(1) Funcționarul public poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică.

(2) Raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă:

a) pe durata campaniei electorale, până în ziua ulterioară alegerilor, dacă nu este ales;

b) până la încetarea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.

Art 98

(1) Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite.

(2) Funcționarilor publici le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

(3) Funcționarii publici care, potrivit legii, fac parte din categoria înalților funcționari publici nu pot fi membri ai unui partid politic, sub sancțiunea destituirii din funcția publică.

Art. 111

(1) Persoanele care exercită demnitățile publice și funcțiile publice prevăzute în prezentul titlu vor depune o declarație de interese, pe propria răspundere, cu privire la funcțiile și activitățile pe care le desfășoară, cu excepția celor legate de mandatul sau funcția publică pe care o exercită.

(2) Funcțiile și activitățile care se includ în declarația de interese sunt:

- a) funcțiile deținute în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale ori partide politice;
- b) activitățile profesionale remunerate;
- c) calitatea de acționar sau asociat la societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare și financiare.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1), care nu îndeplinesc alte funcții sau nu desfășoară alte activități decât cele legate de mandatul sau funcția pe care o exercită, depun o declarație în acest sens.

Potrivit Legii 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, art. 41, alin 1, declarațiile de avere și de interese reprezintă acte personale și irevocabile, putând fi rectificate numai în condițiile prevăzute de prezenta lege, iar alin. 2, declarația de avere se face în scris, pe proprie răspundere, și cuprinde bunurile proprii, bunurile comune și cele deținute în indiviziune, precum și cele ale copiilor aflați în întreținere, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, precum și prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2005 privind modificarea formularelor pentru declarația de avere și de interese, aprobată prin Legea nr. 158/2005, care se aplică în mod corespunzător.

Alineatul 3, din Legea 144/2007, prevede ca declarația de interese se face, în scris, pe proprie răspundere și cuprinde funcțiile și activitățile, potrivit prevederilor Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2005.

Art. 42. din Legea 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, alineatul (1) prevede că declarațiile de avere și de interese se depun în termen de 15 zile de la data numirii sau alegerii în funcții ori de la data începerii activității; alineatul (2) - persoanele prevăzute de lege au obligația să depună sau să actualizeze declarațiile de avere și de interese anual, cel mai târziu la data de 31 mai, pentru anul fiscal anterior; alineatul (3) - în termen de cel mult 15 zile de la data încheierii mandatului sau a încetării activității, persoanele prevăzute de lege au obligația să depună o nouă declarație de avere și declarație de interese iar alineatul (4) - în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care nu aveau obligația de a depune declarația de avere și declarația de interese, pentru care legea stabilește această obligație, trebuie să depună aceste declarații, potrivit legii.

Pentru funcționarii publici ai Autorității Naționale a Vămilelor, potrivit art. 32 din OUG 10/2003 privind Statutul personalului vamal, funcționarii publici din cadrul Autorității Naționale a Vămilelor se află în conflict de interese în situațiile expres stabilite prin Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, precum și ori de câte ori au de îndeplinit următoarele operațiuni vamale pentru persoanele nominalizate în art. 79 alin. (1) din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare:

- a) controlul vamal al mărfurilor, verificarea existenței și autenticității documentelor;
- b) controlul vamal ulterior al documentelor;
- c) controlul vamal al mijloacelor de transport;
- d) controlul vamal al bagajelor și al altor mărfuri transportate sau aflate asupra persoanelor;
- e) efectuarea de anchete administrative și alte acțiuni similare.

Cap. 10. Pantouflage

Definiție: Pantouflage - *interdicții după încheierea angajării în instituțiile publice* - este un termen din limba franceză și semnifică “ușă turnantă” (de transfer între sectorul public și cel privat). Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt:

- să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;
- să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare;
- să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Generalități

Prevederile privind interdicțiile post-încetare raport de serviciu (pantouflage-ul) și instituția avertizorului de integritate sunt foarte puțin sau deloc cunoscute la nivelul instituțiilor administrației publice locale, la fel ca și informațiile privind publicarea datelor în format deschis.

Pantouflage-ul este o măsură de transparență instituțională și de prevenire a corupției, indicator de evaluare în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție. Necesitatea elaborării procedurii interne operaționale privind pantouflage-ul are la bază nevoia de a defini o modalitate concretă privind mecanismul de monitorizare a situațiilor de pantouflage la nivelul «Denumire articulată».

Procedura constituie o măsură asiguratorie a «Denumire articulată» cu privire la faptul că funcționarii publici/personalul contractual aflați sub incidența situațiilor de pantouflage sunt informați cu prevederile legale aplicabile și astfel sunt protejați de consecințele legale ale nerespectării interdicțiilor.

DECLARAȚIE DE PANTOUFLAGE

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, art. 94, alin. 3 – funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) (în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public) nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici;
- O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora – art. 13, (1) Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.

Sunt conștient(ă) că, în cazul în care voi încălca prezenta declarație de pantouflage (interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice), voi răspunde potrivit prevederilor Legii nr. 78/2000

pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, art. 11:

(1) Fapta persoanei care, având sarcina de a supraveghea, a controla, a reorganiza sau a lichida un operator economic privat, îndeplinește pentru acesta vreo însărcinare, intermediază ori înlesnește efectuarea unor operațiuni comerciale sau financiare ori participă cu capital la un asemenea operator economic, dacă fapta este de natură a-i aduce direct sau indirect un folos necuvenit, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită într-un interval de 5 ani de la încetarea însărcinării, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă. Conform art. 15 din aceeași lege, tentativa la infracțiunile prevăzute la art. 11 se pedepsește.

Cap. 11. Protecția personalului care semnalează încălcări ale legii

DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- Legea nr. 571 din 14 decembrie 2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 144 /2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicata, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78 din 8 mai 2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare.

Avertizare de integritate reprezintă semnalarea unor fapte de încălcare a legii de către persoanele prevăzute de lege, ca fiind abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni.

avertizare în interes public înseamnă sesizarea făcută cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor bunei administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței;

Fapte ce pot face obiectul unei avertizări

- infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție, infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul;
- practici sau tratamente preferențiale ori discriminatorii în exercitarea atribuțiilor unităților prevăzute la art. 2;
- încălcarea prevederilor privind incompatibilitățile și conflictele de interese;
- folosirea abuzivă a resurselor materiale sau umane din cadrul SJU DTS;
- partizanatul politic în exercitarea prerogativelor postului, cu excepția persoanelor alese sau numite politic;
- încălcări ale legii în privința accesului la informații și a transparenței decizionale;
- încălcarea prevederilor legale privind achizițiile publice și finanțările nerambursabile; incompetență sau neglijență în serviciu;
- evaluări neobiective ale personalului în procesul de recrutare, selectare, promovare, retrogradare și eliberare din funcție;
- încălcări ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii;
- emiterea de acte administrative sau de altă natură care servesc interese de grup sau clientelare;
- administrarea defectuoasă sau frauduloasă a patrimoniului public și privat al SJU DTS;

- încălcarea altor dispoziții legale, care impun respectarea principiului bunei administrări și cel al ocrotirii interesului public

Potrivit prevederilor art.6 din Legea nr. 571/2004, „**Sesizarea privind încălcarea legii sau a normelor deontologice și profesionale, conform art. 4 lit. h), poate fi făcută, alternativ sau cumulativ:**

- șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, potrivit art. 5;
- conducătorului unității din care face parte persoana care a încălcat prevederile legale, potrivit art. 5, sau în care se semnalează practica ilegală, chiar dacă nu se poate identifica exact făptuitorul;
- comisiei de disciplină sau altor organisme similare din care face parte persoana care a încălcat legea, conform art. 5;
- organelor judiciare;
- organelor însărcinate cu constatarea și cercetarea conflictelor de interese și a incompatibilităților;
- comisiilor parlamentare ;
- mass-media;
- organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale;
- organizațiilor neguvernamentale.

Art. 7 din Legea nr. 571/2004 stabilește că în fața comisiei de disciplină sau a altor organe similare, avertizorii beneficiază de protecție, după cum urmează:

- a) **avertizorii în interes public beneficiază de prezumția de bună-credință, în condițiile art. 4 lit. h), până la proba contrară;**
- b) **la cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităților publice, instituțiilor publice sau al altor unități prevăzute la art.2 au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de Internet a autorității publice, instituției publice sau a unității bugetare, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.**

În situația în care cel reclamat prin avertizarea în interes public este șef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspecție și evaluare a avertizorului, comisia de disciplină va asigura protecția avertizorului, ascunzându-i identitatea

Potrivit art. 8 din lege, în cazul avertizărilor în interes public, prevăzute la art. 5 lit. a) și b), respectiv infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție, infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul, se vor aplica din oficiu prevederile art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, respectiv protecția datelor de identitate a martorului protejat, republicată cu modificările și completările ulterioare.

În situația sancționării disciplinare sau administrative a unui avertizor de integritate, art. 9 din lege prevede următoarele măsuri de protecție a acestuia:

- (1) **În litigiile de muncă sau în cele privitoare la raporturile de serviciu, instanța poate dispune anularea sancțiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, dacă sancțiunea a fost aplicată ca urmare a unei avertizări în interes public, făcută cu bună-credință.**

(2) **Instanța verifică proporționalitatea sancțiunii aplicate avertizorului pentru o abatere disciplinară**, prin compararea cu practica sancționării sau cu alte cazuri similare din cadrul aceleiași autorități publice, instituții publice sau unități bugetare, **pentru a înlătura posibilitatea sancționării ulterioare și indirecte a actelor de avertizare în interes public**, protejate prin prezenta lege.

Legea nr. 571/2004, în privința protecției avertizorilor în interes public, se completează cu dispozițiile Codului muncii - legea 53/2003, republicata. Legea nr. 571 / 2004 are prioritate față de legislația muncii ca normă specială derogatorie de la regimul disciplinar.

Potrivit art. 1 alin. 1 din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, activitatea de verificare a conflictelor de interese și a incompatibilităților se efectuează de către Agenția Națională de Integritate și este supusă controlului judecătoresc.

Consilierul de etică

- va asigura aducerea la cunoștința întregului personal contractual din cadrul instituției a prevederilor legale privind protecția avertizorilor de integritate;
- va asigura consilierea și asistenta în privința modalităților și procedurilor de urmat atunci când se pune problema unei avertizări în interes public cu privire la actele sau faptele unui coleg, care încalcă prevederile legale, conform principiilor cinstei și corectitudinii, integrității morale, independenței și libertății de gândire și de exprimare;
- va asigura protejarea identității unui avertizor de integritate, atunci când acesta se teme sau se simte amenințat de persoana împotriva căreia a făcut avertizarea de interes public, respectiv va elabora o procedură de comunicare protejată între avertizor și comisia de disciplină;
- va înregistra sesizarea într-un registru de evidență a avertizărilor de integritate și respectiv, o va comunica celui căruia i-a fost adresată;
- va înregistra soluția dată de comisia de disciplină în registrul de evidență a sesizărilor;
- va comunica avertizorului răspunsul la sesizarea făcută de acesta.

Datele de contact ale

CONSILIERULUI DE ETICĂ

Din cadrul CONSILIULUI JUDEȚEAN ARAD

Nume și prenume: Paulisan Viorica Florentina

Funcție consilier: *Directia Comunicare, Strategii și Administrație Publică*

Adresa: Arad, str. Corneliu Coposu, nr 22, camera E2 01

Telefon 0357/731228

e-mail viorica.paulisan@cjarad.ro